



Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

Redacția: Bd. Victoriei, 107B
SALA DE ACTIUNEA

A FI REVOLUȚIONAR

a fi revoluționar! — Iată una din cerințele unei epoci în evoluție, care a se distinge azi universuri cu mult mai complexe și mai complicate decât în anii care au premerș-o, deși și aceea au fost de o evidență și hotărâtoare experiență istorică în toate planurile vieții materiale și spirituale. A fi revoluționar — în accepția înaltă a conștiinței drepturilor și îndatoririlor pe care le așează în fața noastră vasta operă de făurire a unei noi societăți și a unui nou om — legitimează un praeist istoric de o lungă și prodigioasă luptă, gândire și creație, momente care au condensat în ele cele mai alese virtuți ale poporului, cauze și idealuri care au făcut și fac înăsași matca destinului național. Ființează o neîntreruptă tradiție în acest sens, ea traversează toate marile acte ale spiritului patriotic, revoluționar. S-a deschis în permanență luptei și vieții, s-a încărcat de forța mării vie și proaspătă a gândirii și acțiunii, de ceea ce este nou și servește progresului și civilizației. Semnificația ei, a acestei tradiții, are pe planul conștiinței reverberații de ordin politic, moral și social în cel mai înalt grad, pentru că este o semnificație dintre cele mai distincte ale conștiinței creatoare.

Aportul culturii și artei, al literaturii, rămân în această primivă delimitare. Prin chiar însoțirea cu istoria literaturii și artei și-au păstrat și dezvoltat vocația lor de a semnifica, mergând către oameni, către eroii înfăptuitori, către sentimente mai înalte și edificatoare, luminând și identificând orizonturi ca și energii și destine de multe ori exponentiale. Spiritul revoluționar este semnalul legii de creație, cum indisolubil este legat de luptă, de conștiința răspunderii, a angajării, el este modul de a fi al istoriei ideilor de libertate și independență ca și al materializării acestora, al transformării lor în conduită, în condiție economică și socială a omului societății socialiste contemporane. Spiritul revoluționar ne definește în esență sa pe multiple planuri ale existenței și în multiple etape ale devenirii noastre. El este o dominanță de ordin ideologic, în răsfingerea sa se cuprind generațiile prin tot ceea ce au gândit și împlinit mai durabil și mai necesar, dintr-o perspectivă care este aceea a permanenței, a dăinuirii, ca și dintr-un sentiment al dăruirii pe cit de înalt pe atit de generos.

Măsura sa, a spiritului revoluționar, constă și în aceeași unitate a generațiilor dar și în factorul specific care le individualizează și le consacra unor biografii pe măsură. El implică mereu noi și noi resurse, noi și noi mobilități, noi și noi ascendențe ale calității de a fi revoluționar. Ceea ce, sub aspectul culturii și artei, al creației, se asociază cu o necontenită și prodigioasă moștenire a propriului nostru trecut și prezent, ca și cu un viu și nealterat sentiment de moștenire a viitorului.

dar mai înainte și mai înainte de toate, a fi azi revoluționar înseamnă competență, știință a muncii,



Printr-o Hotărâre-Decret a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. și Consiliului de Stat al R.S.R., în semn de deosebită prețuire pentru contribuția determinantă la dezvoltarea intensivă și modernizarea continuă a

agricultorii noastre socialiste, la fundamentarea și înlăptuirea obiectivelor noii revoluții agrare, tovarășului Nicolae Ceaușescu i s-a conferit înaltul titlu de „Erou al Noii Revoluții Agrare”.

TOAMNA ROMÂNEASCĂ

de Mihai Beniuc

In cursul numeroșilor mei ani, străbătând din colț în colț și din dungă în dungă țara, cu masivii ei munți, din care își scurge alba izvoare și riuri în Marea Neagră, care-i mai mult verde-albastră și însoțită, îi scaldă picioarele și cheamă cu plajele ei nisipoase oaspeți de departe.

Transilvania! Tara munților împăduriti ce slau cumună codrilor străbuni!

Ei-sini o podoabă fără pereche ce-și schimbă panoramă frumoșelea de patru ori în fiecare an, primăvara, vară, toamna, iarnă — sau lunile faur, florar, ciresar, cupior, luna lui august, brumărelui și brumarul, apoi luna lui iudrea, când toamna face loc iernii cu vinturile și neaua, ce îmbracă pământul în blană albă.

Dintre aceste bijuterii, cea mai dragă mie,

Continuare în pag. a 2-a

În Țara Lăpușului

am fost de două ori pină acum acolo. În februarie și apoi în august 1979. Nimerisem din întâmplare în februarie, când făcusem o excursie în nord-vest cu colegul scriitor Tudor Vasiliu. Și reveneam în august să fac un reportaj pentru radio.

Pe drumul rutier dintre Baia Mare și Dej, Ținut inconjurat de munți și dealuri, un fel de depresione. Loc de istorie și loc actual de importante prefecri.

Am fost atunci în august cu profesorul Vasile Lăpuș din Țirgu Lăpuș, pe Măgoaja. Lăpuș e un adanc cunoșcător al tradițiilor păstorești, un adevărat savant al locului, pentru care nimic din ce-i tradiție românească și țărănească nu-i străin.

Aici pe Măgoaja se spune că avea loc de taină haiducul Pinte. Și-n apropiere cred că-am băut apa de izvor cea mai bună din lume. Am coborât cu Lăpuș printr-o văioagă și acolo era izvorul, inconjurat de pădure și taină, izvorul din care poate a băut și Pinte.

Într-o duminică am fost cu Lăpuș în comuna Lăpuș. Acolo l-am cunoscut pe Nicolae Pițig. Răspod. Specialitatea lui: „cinteece cu noduri”, cum mi-a spus Lăpuș că se numesc. După ce și-a făcut pușin curaj, Pițig a-nceput. Era un om de circa 40 de ani, mic de statură și minunat, cu feța arsă de soare și vijor. Părea o cocu de munte. Așa și cînta. Striga parcă năprasnic spre munte, cu dor, cu suflet, era ca o cataractă africană de dimensiuni continentale și cîntecul cădea ca o apă pusă să-și demonstreze imensa forță. El zicea că horește și era vorba-n cînteece de-un cires cu frunza rară, de fapinari, de puul de lăpușan și de fîntina din Mocriș unde plinge o pasăre bîtrînă.

Apoi l-am cunoscut pe Grigore Leșe, un tânăr atunci de 23 de ani, profesor de muzică în comuna Lăpuș. El a-nceput să-ncepe cînteece acestui Pițig, țărăn de-aici din Lăpuș. Și ca să continue tradiția l-a învățat pe copii cînteecele lui Pițig și munca l-a fost încununată de succes, formația lui devenind laureată a fazei pe lină a Festivalului Național „Cîntarea României”. Era de-abia de trei ani în învățămînt Grigore Leșe, dar înființase deja patru coruri, trei de copii, pe virste, a cite 80-100 de interpreți și un cor de adulți mixt.

Am ascultat cu emoție și-am înregistrat și copii conduși, de Leșe și pe Pițig într-o dimi-

neală proaspătă de vară, era cred prin 10 august și m-am întors cu Vasile Lăpuș la Țirgu Lăpuș.

Țirgu Lăpuș este oraș de-abia de prin 1967, dar este atestat documentar ca localitate încă din 1291. În secolele XV și XVI, alături de celalalte așezări lăpușene s-a aflat în cuprinsul înaltului Ciceului, stăpînit de domnitorii moldoveni Ștefan cel Mare și Petry Rarac. Aici, la Țirgu Lăpuș, a fost învățator un timp tatăl lui Liviu Brebeanu. La 5 decembrie 1918 s-a adunat la Țirgu Lăpuș țărani din văile de sub Tibles, Sătra Pîntii și de sub dealurile Breza și Măgoaja, ca să asculte cuvîntul deputaților care au fost la Alba Iulia.

Dumitru Dinulescu

Continuare în pag. a 7-a

„ASTRA”-125

„UN REAZIM AL NAȚIONALITĂȚII”

Se împlinesc 125 de ani de la întemeierea Astei sibiene, institutie cu o contribuție decisivă în ridicarea cultural-științifică a românilor transilvăneni aflați vremelnice sub jugul habsburgic. Demersurile întreprinse pe lină guvernatorială Transilvaniei în vederea aprobării creării Asociației debutază cu apelul, din martie 1860, al lui Ioan Puscariu, apel urmat de un memoriu al reprezentanților tuturor categoriilor sociale (profesori, învățatori, preoți, avocați, meseriași, agricultori etc.). În urma acestor repetate intervenții, se convoacă, la Sibiu, adunarea inaugurală a Asociației pentru ziua de 23 octombrie / 4 noiembrie 1861 la care au fost invitați „toli inteligenții națiunii noastre”. La elaborarea statutelor ei au participat George Baritiu, Timotei Cipariu, I. Puscariu, Andrei Săguna, personalități de frunte ale revoluției prezente în respectivele ramuri prin studii, propieri ideologice politice pașoptiste. La adăpostul revindicărilor de natură culturală prezente în statutele (de exemplu articolul 2) cerea „înaintarea literaturii române și cultura poporului român în deosebite ramuri prin studii, elaborarea și editarea de opere, prin premii și stipendii pentru diferite specialități de științe și arte și alte asemenea” se ascundea idealul viu al generației de revoluționari de la '48 de a lupta pentru eliberarea națională a românilor, pentru unirea teritoriilor românești despărțite de granițe artificiale de patria-mamă, într-o Românie independentă și suverană. Ideea-mesaj a fondării Astei reiese limpede din discursul roștit de T. Cipariu la adunarea de constituire.

E un testament al vieții românești și o proclamație mai solemnă decât jurămîntul — spune ea — că națiunea română nu vrea și nu suferi niciodată ca să se opună din seria națiunilor, ea, națiunea română, nu vrea și nu suferi niciodată batocura, că să se lapede de al său nume și de-a sa limbă în favoarea nici a celei mai culate națiuni și limbi din lume”. Si mai departe: „Dar Românu, ca națiune, pe care 17 secole l-au aplecat la pămînt într-adevăr și nu l-au frînt, nici nu l-au smuls din rădăcini, chiar să mai treacă peste el de 17 ori cite 17 secole tot Român va rămîne”.

Organizarea internă a Asociației se va realiza la adunarea generală din anul următor, de la Brașov. Se vor crea trei secțiuni științifice: filologică (sub conducerea lui T. Cipariu), istorică (G. Baritiu) și de științele naturii (dr. Paul Vasile). Odată cu amplificarea activității, organizarea se va îmbunătăți prin constituirea de noi secțiuni. Astfel, în 1900, apar două secțiuni, școlară și economică, ca apoi în urma desăvîrsirii unității naționale prin unirea Transil-

Continuare în pag. a 2-a

INSEMNĂRI

Sufletul poeziei

Spațiul geografic în care ne-am născut există în noi, îl purtăm cu noi pretutindeni în lume. El apare ca o patra dimensiune a tuturor lucrurilor cu care intrăm în contact. E un spațiu sfînt, indefinit, e cuprinsul în care își au înfipte rădăcinile toate realizările noastre. Mai ales cînd e vorba de locul natal!

In ce mă privește, mă trag într-un sat din mîndra cîmpie ardeeană, sat care, ca toate localitățile țării, a cunoscut adînci

prefecri înnoitoare în anii socialismului. Dar imaginea nouă, lămuinoasă a satului actual nu estompează, dimpotrivă, adă conștient și mai precize satului știut de mine din copilărie. Odimnoară, acesta era o localitate măruntă, aruncată pe o colină, la adăpost de involburarea Muresului. Acum e o localitate înfloritoare. Spre nord se învecinează cu mănăstirea Hodos Bo-

Dim. Rachici

Continuare în pag. a 7-a

ATTITUDINI

Realismul criticii (I)

faptul că astăzi critica literară de la noi trăiește un moment fast, după cum deseori se afirmă, se datorează în primul rînd aspectului cantitativ și în al doilea rînd diversității metodologice. Multitudinea stilurilor critice oferă tabloul unei democrații nestînjenite, varietatea modalităților de abordare exprimind o emulație fără precedent în sfera teoreticului. Este vizibil faptul că traversăm în materie de critică literară o perioadă a pluralității în care accentul cade nu rareori pe originalitatea demersului ceea ce poate genera (și exemplele sînt numeroase) un soi de narcisism retoric, fapt care ne face să constatăm existența astăzi a unui alexandrinism și în cîmpul teoriei literare (nu numai în poezie sau proză, cum deseori se observă). Progresele înregistrate în metodologia critică sînt evidente, chiar la modul spectaculos, pe ricada actuală fiind una a emancipării tehnice care se manifestă uneori o ostentație în folosirea noulor procedee și nerespectarea întotdeauna a sensului etimologic al cuvîntului „metodă” — „cale spre” (adevăr) — demersul critic alunecînd spre demonstrații arbitrar semiotice sau aventurîndu-se cu narcisică fervoare în analize inutile, epifenomenale, pierzînd

astfel sensul major al creației abordate, să nu mai vorbim de cazurile extreme cînd „ogădevine pur și simplu autoreferențială, exagerarea tehnicii” (vezi metoda actuală alului în de text) este o „trădare” a esenței favorarea aspectului formal, și acest lucru subminează actual valorizării. Eludare sistemelor majore de interpretare înseamnă abandonarea procedeeului realist care menține o legătură obiectivă și axiologică între conștința critică și substanța reală a operei în auză și în ultima mîntă e o abdicare de la detodă (ca demers cognitiv valorizant). Abordare unecori exclusivă a literalității îndepărtăza discursul critic de obiectul său îndrăzînit atenția dinspre înveceni o suspendare a judecății critice, (și nu uităm că sensul avîntului provine din grescesul „kritikos” care înseamnă „a decide”), or, analiza formală autarhică nu îndeplinește această condiție „rizonală și frecvent rîmîne cantonată în descriptivism filologic minor. Sînt cazuri în care critica, în ciuda virtuozității sale

Alexandru Horia

Continuare în pag. a 7-a

IDEI ÎN MERS

Antropologie stilistică

recent s-a publicat un volum alcătuit din zece studii analitice, abordînd o suită de teme care se referă la stilistică antropologică în teatru (Editura Junimea, Iași, 1985); el stă sub semnătura lui Mihai Radulescu. Ce aduce nou această lucrare față de articolele anterioare ale autorului? În studiile anterioare, Mihai Radulescu tatonează terenul unei noi discipline științifice, care, cum vom constata îndată, se impune tot mai evident în actualitate prin caracterul înedit și oportun. În primul rînd fixează jaloanele, intuitive și trepat rationale, enunță ipoteze fără teorii, discută limitele probabile și implicațiile posibile ale noului demers din perspective epistemologice, se distanțează de lucrările înaintașilor: lingviști, esteticieni, psihologi, sociologi, etnologi, arheologi și retoricieni, români și străini, care s-au ocupat constant ori în treacăt de stil și stilistică.

In cartea numită, stilistica antropologică concepută de Mihai Radulescu își definește obiectul, tematica, problemele fundamentale, metodologia și aplicabilitatea, cu rețineri, rezerve și precauțiuni. Din expunerea introductivă reiese că stilistica antropologică este o știință de graniță sau interdisciplinară, rezultată din impactul interferențial dintre stilistica propriu-zisă și antropologie. Se înțelege că și vorba de antropologia generală ci numai de antropologia culturală, echivalentă pe românește cu etnologia.

Pe lină delimitărilor pe care autorul le-a făcut în prefață, referitoare la conținutul stilisticii antropologice, socotim că se mai impun încă două. Să ne explicăm: 1) din convergența între stilistică și antropologie culturală rezultă

Romulus Vulcănescu

Continuare în pag. a 7-a

Petre Dan

Continuare în pag. a 6-a

passionaria stoicescu



Culoarea-i răsfinge
un foc vinovat
văpaie din galben și
scrum
„culege” —
șoptește-nflorind disperat
„câci nu vor mai fi flori
de-acum”

„Culege” dar ochii se uită
străini
in toamnă vrei fructul
nu floarea

Doar bruma iubeste
acele grădini
sfînșindu-le-n alb
disperarea

Poem de sete

Apa răzind de gîtul insetat
chiar dacă-și poartă
firul prin noroi
o face leac
de stîns
de vindecate
și-o limpezeste
setea arsă-n noi.

Pe dinăuntru plîng
ca un ulcior
și-s blestemată-n sete
să tinjesc
că n-am aflat pe lume
un izvor
să stingă
rugu-n care locuiesc

Poezia

Explicații de abur
la textul care le-a ivit
nenăscut ci făcut
și care a dispărut între
devarat de el însuși

Reconstituire a unui
animal fabulos dispărut
unei peste ceea ce a fost
alteori sub
Marginalii
note
subsoluzii
ridiccate la cub

Poem cu brumă

O floare a toamnei om
rupt
și-o privesc
în ea chipul meu o-nflorit
și brumă și rouă-n petale
scîpesc
un plîns sub ris învelit

pot încă să-mi închipui
și chiar visez realul
cînd copiii intrize la școală
cînd rîmîn
să trîntesc în voie ușile
și să sparg podul tot așteptînd
să mi se întîmpe neîntîmplatul
și să respir cumînt
iarma orașului

cumînt să cresc
din imaginație.

Ce fericiți cită goană

Cit să vorbesc cu tine
și mai ales despre ce
tu încă mai crezi în grădina
unde un cal îți mușcă din inimă
(nerostitul negru amar
un fel de amăgire tirizie
își petrece acum timpul între fotografii)

ce fericiți cită goană
să ajungem aici prea orbi
prea flămînzi cu mult mai bătrîni
decît cinele care ne plînge
lîngă fetiții o carte
cu foile albe
(cuțitul negru amar
pe care îl prîvim
cum desface scrisorile
în care atît am ris
despre călătorii
prefăcîndu-ne a nu fi roata
care nu lasă urme)

cit să vorbesc în orașul
care traduce cuvintele
existență curată
pentru ziarul de dimineață.

În urma atitor plecări

Pe treptele casei
s-au năpustit acum vapoare
și nici o cameră nu e prea strîmtă
pentru umbra dilatată pe ziduri
ca un animal insetat
desfigurată absență memoria repetă
fericit cel ce uită
uși oeci ești fericit de nemîngiera
femeilor cu glezne de pulbere
îmbrățișînd draperiile deșirate
în urma atitor plecări

fericit cel ce uită să șoptească
să deslușească forma
curaul tristeților de a iubi
în cele din urmă lucrurile așa cum sînt
nealtele
pe treptele casei se năpustesc vapoare
unde să ne mai ducem strigătul
dacă nu înapoi la naștere
în osia tăcerii
să ne prefacem înțelepți
și să ne temem
acolo să ne ducem strigătul
ca niște mimi îmbrățișînd
de zimbetul închipuitorilor naufragii.

Poem cu suflet

Șarpele sufletului meu
își dezbăra seara
învelit de zeu
dar eu neștiutorea
de firescul lui joc
i-am aruncat pielea-n foc

De-atunci trec
prag după prag
taceș opăint și toag
întreb și n-am căpătîi
tînjind intruparea dîntii

Mi-am smuls pîrul și ochii
am mințit și-am furat
dar de urma lui n-am

am iscodit vîntul și iarba
steaua și piatra
și nu mi-am ispășit graba

Șarpele sufletului meu
a năpîrlit odată pentru
mereu



carmen firan

Cindva orgolios părerii

Să scrii liniștit pentru
depășirea memoriei
strivit de perieții timpului
ce nu mai ajunge din urmă
ingenuchind

ca într-o iluzie a morții
să te ridici alb
pentru reverberația șoptelor
între a fi și a tace
prin virtele furate să te joci
să inventezi cu spatele întors
alunecării

ce rost să mai aiă tristetea
cînd totul se fură se cîntă domol
ca pentru mîngierea femeilor
ce încă mai miroso a drumuri

chiar defăimat așează-te peste
aceleși obișnuite senințe
ochiul meu ochiul meu
cîndva orgolios părerii.

Și chiar visez realul

Să pierd nedumerirea
ce întîmpiere provocată
să mă prefac că dorm
cînd mi se povestește
despre spații și forme
și aglomerări de orgolii
neluate în seamă
să mai am ceva de iubit
ceva de ridicat spre turlele părerii
cu o tandrețe forțată
în după-amieza iluziei
sfîșind obsesia lumii
în adăpostul de sticlă



udor Buscă scoate masele. Vine la tine și zice:

„Ce, mă, iar s-a-ntriat nebuna?
Lasă că îi dăm noi zeamă de cîlește și
să vezi cum trece!”
Tu nu răspunzi decît mirii. Ești legat cu bas-
mauă muierei sau cu vreun șervet ud. Ai jumă-
tatea de puică pregătită. I-o pui lui Tudor Buscă
în față, el începe să bea și schimbă vorba. Te
ia pe departe. Te întreabă de una, de alta. Tu
te întrebî unde are cîleștele și simți că parca
te-a mîncat slăbit. „Ce bine era dacă mîncă
acasă — îți zici dar acum... a venit! a venit!
dau focul afară din gură și-am terminat!”
După ce se cam zărește fundul sticlei, Tudor
Buscă se luminează la față, ochii îi devin sețoși,
miștile îi freamătă. Scoate cîleștele de sub briu,
il dezvelește din cirpe și zice:
„Hai!”
Te suie pe prispă, copiii se astupă la ochi,
unii plîng.
„Lasă că nu-l omor!” — zice Tudor Buscă.
Apoi pune femeia să le țină de cap, îi băgă
cîleștele în gură, îi pune genunchiul în piept
și... ce-o fi, o fi! Dacă ai noroc lese, dacă nu,
se rupe că din cîleștele lui Tudor Buscă nu
scapă.
Dacă se plînge ăla micu că îl ustură limba,
ori are limbare ori are plesnet. Ori ce ai fi,
așteptă pînă la scumpul soarelui, cauți o bălegă
de cal și te duci la Ornoaica. Scoate copilul
limba, și Ornoaica îl întinge cu bălegă pe limbă
cum întingi în țigăie cu duminicatul. Zice ceva din
virful buzelor, mai cască, copilul oticnește dar
n-are încoțor, treburile să îndure că el strică o
mîncă boboține cu vine cu tot, cade floarea și
tabără pe ele, ori a băgat în gură după ce a pus
mina pe zîne. Dacă nu, înseamnă că a spălat
mă-sa vinerea. Una tot trebuie să fie că boala
nu vine așa... „Bună ziua, veniți și eu”. La Or-
noaica te mai duci într-un scapăt. A treia zi nu
te mai duci că nu mai vine ăla micu de la
joacă, i-a trecut.
Vezi, fiecare cu meseria lui.
Gheorghe Mielache scopește porci. Îl vezi
duminica pe sub prînz cu trîstia din piele ară-
tată de umăr, merge pe mijlocul drumului cu
vinele stricte, cu fundul dus înainte parca s-ar
tome că îl înțeapă cineva. Cînd vorbește cu tine
saltă ochii cu frunte cu tot, parca ar avea un
sac plin pus de-a curmezisul pe gramuz și nu-l
lasă să îndrepte gîtul. Vede cerul ca păsările
din curtea cînd cu un ochi cînd cu altul. Are un
briceag fără virf, lat. Tăie cu briciul. Cînd trage
cu el o dată, parca înfloreste trandafirul. Îi
trece cutit de gheață pe sira spinării. Guțăie
porcul sfîșietor, parca te roagă, dar Gheorghe
Mielache nu se grăbește, îl cută cu grîjă pu-
terea și-o smulge cu vine cu tot, cade floarea o
mină de sare în gaura rămasă și zice: „Da-l-i
drumul!” Porcul fuge, dă din coadă în nestire,
se îndoae, umblă cu fundul după ceva care să-l
aline. Gheorghe Mielache strigă după el:
„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

Gheorghe Mielache își șterge miștile cu șer-
vetul de tort albit în bine de cenușă de lemn,
și-l trece peste fruntea înaltă și peste ochii
galbeni, odihnitori, își așază mustațile lungi,
răsucite ungurești și, înviorat, întinde șervetul
și zice:
„Mulțumesc! Să-i mîncăți soricilor sănătoși!”
Apoi pleacă spre altă casă ducînd în trîstia
acolo întînd grătar, mîncînd și cea bine apucă
pînă țîrtzi, după scapătul lumii.
Taurul scapă mai ușor de semnele bărbăției
sau poate că așa ni se pare nouă. Puterea lui
este omorîtoare în zile și în săptămîni și
poate de aceea e mai greu și mai chinuitor.
Vine Gheorghe Mielache și cere un prîon.
Îl face un ochete la jumătate și i-l aruncă tau-
rului în coarne. Apoi dă capetele prîonului pe
după picioarele dinapoi, le scoate pe sub burță.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

Gheorghe Mielache își șterge miștile cu șer-
vetul de tort albit în bine de cenușă de lemn,
și-l trece peste fruntea înaltă și peste ochii
galbeni, odihnitori, își așază mustațile lungi,
răsucite ungurești și, înviorat, întinde șervetul
și zice:
„Mulțumesc! Să-i mîncăți soricilor sănătoși!”
Apoi pleacă spre altă casă ducînd în trîstia
acolo întînd grătar, mîncînd și cea bine apucă
pînă țîrtzi, după scapătul lumii.
Taurul scapă mai ușor de semnele bărbăției
sau poate că așa ni se pare nouă. Puterea lui
este omorîtoare în zile și în săptămîni și
poate de aceea e mai greu și mai chinuitor.
Vine Gheorghe Mielache și cere un prîon.
Îl face un ochete la jumătate și i-l aruncă tau-
rului în coarne. Apoi dă capetele prîonului pe
după picioarele dinapoi, le scoate pe sub burță.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

Gheorghe Mielache își șterge miștile cu șer-
vetul de tort albit în bine de cenușă de lemn,
și-l trece peste fruntea înaltă și peste ochii
galbeni, odihnitori, își așază mustațile lungi,
răsucite ungurești și, înviorat, întinde șervetul
și zice:
„Mulțumesc! Să-i mîncăți soricilor sănătoși!”
Apoi pleacă spre altă casă ducînd în trîstia
acolo întînd grătar, mîncînd și cea bine apucă
pînă țîrtzi, după scapătul lumii.
Taurul scapă mai ușor de semnele bărbăției
sau poate că așa ni se pare nouă. Puterea lui
este omorîtoare în zile și în săptămîni și
poate de aceea e mai greu și mai chinuitor.
Vine Gheorghe Mielache și cere un prîon.
Îl face un ochete la jumătate și i-l aruncă tau-
rului în coarne. Apoi dă capetele prîonului pe
după picioarele dinapoi, le scoate pe sub burță.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

Gheorghe Mielache își șterge miștile cu șer-
vetul de tort albit în bine de cenușă de lemn,
și-l trece peste fruntea înaltă și peste ochii
galbeni, odihnitori, își așază mustațile lungi,
răsucite ungurești și, înviorat, întinde șervetul
și zice:
„Mulțumesc! Să-i mîncăți soricilor sănătoși!”
Apoi pleacă spre altă casă ducînd în trîstia
acolo întînd grătar, mîncînd și cea bine apucă
pînă țîrtzi, după scapătul lumii.
Taurul scapă mai ușor de semnele bărbăției
sau poate că așa ni se pare nouă. Puterea lui
este omorîtoare în zile și în săptămîni și
poate de aceea e mai greu și mai chinuitor.
Vine Gheorghe Mielache și cere un prîon.
Îl face un ochete la jumătate și i-l aruncă tau-
rului în coarne. Apoi dă capetele prîonului pe
după picioarele dinapoi, le scoate pe sub burță.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și miăioase ca de femeie, netru-
dite ca el, Gheorghe Mielache, n-are de ce să
trudească, n-are pentru cine să trudească.
Femeia l-a părăsit într-o duminică seară a ti-
peretelui lui. Era la nunta la Crăchină, și
Lina a plecat cu un lăutar din Valeni. N-a mai
văzut-o de atunci. Nimeni n-a mai văzut-o. Lina
n-a mai călcat hotarul satului. S-a auzit numai
că toți copiii te-au țesit alb.

„Să-ți fie de bine!”
Și porcului îi este de bine: n-a murit nici-
unul din mina lui Gheorghe Mielache. Apoi
vine femeia cu cana cu apă și cu șervet curat.
Se spală Gheorghe Mielache pe miini. Are de-
getele lungi și

Insula lui Sancho Panza

mergea de aproape un ceas și stropii de ploaie se transformaseră mai întâi în lapoviță, apoi în măzărice aspră: peste gîndul uliței se prinsese crustă îngelătoare de polei.

Cărța înainta anevoie și, din scrierile pe care-l purta, în costum nou și pantofi lăcuți, Șendrea părea că zimbete, falnic, după un chef cum numai el știa să facă. Una din cununate își trase minile de pe scindura cărții și, frecîndu-se cu nădejde la ochi, rămase din te în ce mai în urmă, intrînd în rîndul surorilor care, încetînd sporăvălala, îi făcuseră loc.

— Mai du-te și tu, Nelo, și jaleste-l, că eu obosii... zise noua sosită.

— Nu pot, țară, zău, că mi se urcă iar tensiunea și mai cad naibii-n drum!

— Eu îl plînsel pînă mai adineauri. Nici glas nu mai am...

— Haideti, fa, ce dracu, nu vedeți că-l jaleste doar al lui? Ne facem naibii de rău!

Las' că mă duc eu să-l mai plîng nițel, oțîlă Florica și se desprinse din rîndul ei.

Se apropie, legănîndu-se și cumpanînd bine pașii, de cărța, se prinsese cu minile de scindura din spate și răsufli adînc.

— Șendrea, a-a-a, Șendrea... Un' te-ai dus și tu, ne-ai lăsat, Șendrea... Vîno înapoi, cununate, că mult bine ne-ai făcut, Șendrea...

Voca ba și se ridică, subțiriță, ba se împletea într-o tuse, dar femeile din spate aprobă din cap, se freacă la ochi și reîncepuseră sosoteala.

— Și m-apucă un somn, șora, zise una, după ce-și trozni fălcile într-un căscat năpraznic.

— De, boțeri-i tot boier! Mănîncă sau nu mînîncă, după masă tot se culcă...

— Ba că mi-ar fi și foame, aș bea și-o tuică fiartă, dar pînă termină și ne-nțoarceam, mi-e că se face seară. De ce l-or fi pornit așa de tîrziu, nu știu, zău...

Cu simțurile într-o amorțire ciudată, Tiberică pășea în mijlocul acelei multimi care, în ciuda vremii din ce în ce mai cîinoase, părea că se îndesase. Glasurile, gesturile celor din jur se împleteau în jurul său, ca o colivie. Îi străfulgera prin minte câte-o imagine a lui Șendrea, ridicat în cărță, încordat, cu hăturile întinse în miini, în timp ce caii goneau nebușeste peste câmpie; apoi gîndul îi se prelînsese înapoi, în străbunicii în urmă, cu mai bine de-o sută de ani, cînd acesta mină la fel de nebușeste postalonul prin pădurile statului. Ar fi vrut să rămînă acolo, ca-n atîtea dăți, dar nu putea.

În timpul de atunci, de acolo nu-l mai primi, așa cum bănușe, de altfel, așa cum ștîuse: mai fusese odată azvîrit din propriile-i amintiri, din viața sa, din sentimente și credințe; iată că avea acum lăgonit și din acea lume, aflată în urmă cu mai bine de-o sută de ani. În care simțise un timp că trăiește, confundîndu-se, într-un fel, cu străbunicii-su, minînd



alecsandru văduva

postalonul pe șosele, peste dealuri, prin păduri, bîntuit de fabulosul unor alte vremi; a ceea lume pe care o crezuse și crezuse că o stăpînește, înseiat și înșelîndu-se la fel de amarnic ca Sancho Panza cînd se știa ocîrmuitor al aceluiașt ostrov care nu era mărginit de nici o apă...

Îi rămăsese doar acel hotărînd dintr-atunci și acum, aceea mîncă îngustă pe care va trebui să pășească precum acrobatul pe sîrmă; dacă aceasta nu se va rupe, dacă el va reuși să-și mai păstreze echilibrul...

Abia cînd auzi bulgării de pămînt căzînd peste capacul scriurii se dezmetici și realiză atunci că Șendrea fusese ultima lui legătură cu un spațiu și un timp în care, de-acum înainte, nu va mai avea acces: că aceea namilă de om care, cu o cărță și doi cai, învinsese oameni și locuri și vremuri, îi fusese ca o ultimă ușă deschisă spre încăperi unde-și mai putea auzi vorbele, își mai putea înțelege gîndurile...

Fulgii înghețai păreau că curgeau obraji, așa că drumul de întoarcere fu parca mai scurt, străbătut aproape în fugă. Alunecînd pe glodurile poleite, cu brațele desfăcute larg, oamenii păreau niște uriașe păsări cenușii, cu aripile prea jumulte ca să mai poată zbura; pînă și gîslelor lor suna crîncîntor, cînd năvăliră în oțelile răposatului.

Tiberică începu să simtă ca un fel de rîci-lăială înăuntrul său; și nu era aburul de tuică fiartă pe care, de altfel, o turna și el pe gît, ceoșcă după ceoșcă; nici mirosul de varză acră, afumată pe fundul ceanului; nici rîsul sau vorbele celor din jur, care, cu limba dezghețată acum, cu buzele unșuroase, reînviu întîmplări din viața lui Șendrea, cu femei și pădurari, chefurile de pomină și alte trăznăi care-l făcuseră cunoscut în toată regiunea.

În minte îi se încheșă, pe neștiute, un glas și se concentră asupra lui.

„Uite ce-i, nepoate! Greșești ori nu, poți

s-o iei oricînd de la capăt; o scrisoare sau un gînd sau o casă, nu contează... Dacă ești om, dacă vrei să fii om, trebuie să poți s-o iei cînd dorești de la capăt. Dacă ai înțeles bine lucrul asta, să știi că vei fi mai puternic decît oricine, vei stăpîni tot și toate... Și nu e vorba să cazi și apoi să ai puterea și răbdarea să te ridici din nou în picioare, asta pot s-o facă destui; tu nici să nu cazi, să îl se pară doar celor din jur că ești la pămînt, cînd, tu, de fapt, ai și făcut un nou pas...”

Chetel se dozîntuise în lege, iar casa părea un barcăz legănat de valuri prelungi. Vinul negru, virtos, pe care nimeni nu știa cum îl făcea răposatul de-și dezlega asemenea arome, începuse să se lase în picioare, să încheșă tălpile. Cîteva scandaluri, iscate între neamuri sau alturea, se înabușiră singure. Doi țigani, apărui cîne stîc cînd, își ciupiră instrumentele și se pregătiră să-l zică „pe ala al lui Șendrea”.

Tiberică mai răsturnă pe gît o cană cu vin, se ridică și rise cînd, parca împins de o pală mare de vînt, picioarele îi purtău într-o parte, îndesîndu-l într-un colț de bufet. Înțelese de cîteva ori că buzele i se mișcă, dar nu făcu nici-un efort ca să audă; vorbele care-i țesau din gură nu mai erau de mult ale lui, nu avea nici o legătură cu ele și, de altfel, probabil că nimeni nu-l asculta de data asta.

Să vină balena, să umple arena... mai mormăi el și, împleticit, ieși afară, unde fu imbrățit de o ninsoră strălucitoare. Își lipi obrazul încins de trunchiul căisului și, pentru scurt timp, se pierdu într-un fel de vis...

„afuneca agale, șerpuitor, printre bolovanii prăvăliți molesii într-o parte; minca cîrșe; simburii singurii îl strîncea între degete, înproscînd cu ei zăpuzăla; îndoaia piciorul drept

corneliu șerban



Cintec fără tine

Suie gîndul săgetînd zarea argintie
Ce e dincolo de gînd,
nimenea nu știe.

Visul poarta și-o deschis
și spre el te-mbie...
Ce e dincolo de vis,
nimenea nu știe.

Duce dorul în ulcior stropi de apă vie
Ce e dincolo de dor,
nimenea nu știe.

Eu un singur lucru știu,
dor îl știu prea bine.
Că mi-e greu și mi-e pustiu
timpul fără tine.

N-au nici o importanță anii

...Lășind uitată amintirea,
Te dăruî clipelor de-acum —
E, ne-ndoiieci, o minune,
dar nu întreb, de ce și cum.

N-au nici o importanță anii
Știi doar oțta: Negreșii,
viața începe iar cu tine,
căci iarăși ești îndrăgostit.

În acea zi, în acel ceas

Se-nțimplă că mereu mai des
o presimțire mă apasă
...În acea zi, în acel ceas
n-aș vrea să mă găsească.

Să nu răspundă telefonul,
să sune soneria-n van
și-oricine m-ar căuta, să spună
„Peseme c-a plecat Șerban”.

Fără titlu

Știm sau nu știm,
zadarnic știm
un adevăr aspru la față:
Că pentru naștere plătim
cu mult prea multe morți de-a viață.

Poem pierdut

De mine am uitat de-acum.
Sint însfrișul unui drum.
Așa s-a întimplat mereu —
Dar am rămas, statornic, eu.

Am fost,
n-am fost?
Toate-au trecut
.....
...Sint, poate, un poem pierdut.

cînd alergam după fluturi
peste cîmpuri. Mă urmăreai
ca o umbră, ca un copil jucăuș...

Le-am vorbit despre izvoare,
despre iarbă și păsări,
despre liniște și despre
cîntecul stelelor,
și-am oțlat că toate-s
iubite de ei.

Le-am vorbit despre-nțînirile
noastre și-am observat
că și ei te iubesc.

Le-am vorbit despre Pace
și despre simboluri și
mi-au arătat cum ei
totdeauna hrănesc porumbeii.

giune, pe care le dorim continuate cu aceeași intensitate de-a lungul întregului sezon.

Am mai urmărit baletul Giselle de Adolphe Adam. La pupitru Lucian Anca, în distribuție Anne-Marie Vrețos, Ștefan Bănița, Roxana Colceag, Maria Cumbari, Gabriel Opincaru ș.a. Aici ar fi fost să vorbim de inegalități flagrante la nivel interpretativ (strălucirea realizatorilor rolurilor principale este însă la vedere). În schimb, un ușor convenționalism al jocului ansamblului supără urechile, la fel cum deranjă, de pildă, ușor, momentele care ar trebui să fie festive dar nu pot fi pentru că în scenă sînt prea puțini participanți (nu e nevoie aici neapărat de balerinii sustinînd efectiv dansurile — momentele de ansamblu, ci pur și simplu de o figuratie care să facă credibilă atmosfera de sărbătoare cîmpenească, la care se mai adaugă și suita nobililor plecați la vinătoare). În orice caz, am asistat la un spectacol de calitate superioară celui „descriș” mai sus iar progresele în sincronizarea ansamblului de balet (o veche „hibă” a acestui gen de spectacol) sînt evidente.

O privire de ansamblu asupra stagiunii surprinde cîteva progresive îmbunătățiri a calității spectacolelor. Ele țin de o grijă sporită pentru plîna artistică, de o calitate a coordonărilor între compartimentele alcătuitoare ale acestui complex „edificiu” care este spectacolul de operă și de o promovare convenentă a valorilor tinere; sint acestea subiecte asupra cărora vom reveni în curînd.

Viorel Crețu

PREMIUL REVISTEI „LUCEAFĂRUL” LA CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE „NICOLAE LABIS”

horia gîrbea

parc alb
In lipsa ta
supraveghetorul cu joben de mătase
va aprinde un sfert din lumini

festre deschise
dau spre nesfîrșitele ciupercării
cu acoperiri tăiate
după legile obscure ale absenței

in lipsa ta
se pierde mireasma
unor amieze stridente
ca într-o cameră în care
locul soldaților de plumb
l-au luat aspre cărțile

nesfîrșit
de multe poeme

aproape ceată am fost
înăfîrînd sera de portocali
dimineata

acolo au loc uneori
spectacolele unui
teatru de umbre
și ne înfigem unghiile în palme
furioși pe indioșările noastre

nesfîrșit de multe
poeme
se pot scrie
despre sera de portocali
dar nu vom fi
crezuți totdeauna

nici răspătii mai frumos
decît genuchiul bolnav
care anunță din vreme ninsorarea.

vals
la persoana a doua

Somptuoasă vale a regiilor
prin care curge un fluviu
de scarabeii

tu ești iubirea — spun —
tu ești ceața
pentru tine statisticile
pentru tine animalierii flamanzi
de-aiici se destinde poemul
ca un arc de bilci
core-ți aruncă un șarpe de gît
și mai vrea să te bucuri
din preajma acestei imagini

vor porni oștile spre colină

aerul proaspăt vestește intenții pe care
valurile or să le spele tîrziu
de pe degetele noastre subtile
să te rotești pe jumătate iar bucle
prelînsă pe gît să aprindă pînza baloanelor
coapte după o rețetă cartagineză la modă

tu ești iubirea — spun —
tu ești în zumzet enervant de lăută
piscă templului fugînd
prin grădiniile contemplației

iată arcașii pe ziduri
umbră turnurilor zbrîlîte
și cită de comod să știi
că mai sint patru secole
pînă la pianul mecanic

orchestra scoate un vals de la gheață
tu ești — mă gîrbesc să spun —
tu ești
și scufundarea continuă

Exerciții

Îmi dau pe spate cu soare,
Pe piept cu spic din ogoare —
Eu sint deflin de pămînt
Și cîteodată de mare.

Mă ung pe pleoape cu stele,
Pe gînd cu visele mele —
Eu sint o pasăre-n vînt
Și fulger prins în inele.

Mă ung cu flăcări pe frunte,
Pe tălpi cu piatră de munte —
Eu sint un cîntec trecînd
Prin lucruri mari și mărunte.

George peagu

Spre toamnă

Pe deal se-nclină pomii în asfinții de vară,
Se leagănă, se-aplecă sub marea lor povară,
Se-nțorc spre rădăcina —
Ventuză — care-o supt
Si crengile sîrute
Pămîntul dedesubt,
Asemeni unor sălci cu pletele lăstate...
Se desfășoară-n soare cu radele bogate;
Se unduiesc coroane,
Bătute-ncet de vînt,
Ce-și balansează visul
Lovindu-l de pămînt.
Hamacuri sint, îmi pare, legate între stele,
Ce leagănă de-o vreme și visurile mele.

Aud

Pe limba mea aud
cîntecul staminelor,
aud otrava meduzei
și-aud cum se nasc constelații.
Aud, lîrîndu-se timpul,
așa, undeva...
Aud o femeie plîngînd
pînă-dincolo de Venus.

Simboluri

Le-am spus copiilor despre tine
Soare, cum fugeai după mine

rului, cî în invenția de acțiuni cinematografice”.) (Ideea citată revine stăruitor ca un leitmotiv după o primă expunere a ei în articolele scrise cu douăzeci de ani înainte în Rampa, Facla sau Universul literar.)

Solicitînd exigența din partea creatorilor, inteligența artistică din partea conducătorilor cinematografiei din acea perioadă, Camil Petrescu nota într-un articol apărut cu cîteva luni înainte de a muri, (Teatrul, anul II, nr. 1) referitor la arta regizorului: „Toți marii regizori, fără excepție, au fost creatori de mari actori. În teatrul și în film, acesta este semnul, stătea în frunte după care îl poți identifica.”) Și autorul conchidea în ianuarie 1937: „Așadar, cînd un regizor își expune dotă rezumatul lecturilor sale, mai mult sau mai puțin fericite, ia-l de naturalele lodentului și întrebă-l la rece: Dumneata ce actor ai creat... ai format, în sfîrșit... ai descoperit?”

Dacă anterior Camil Petrescu îl asemuia pe regizor cu dirijorul, „creatorul sintezei” numită concert, în sensul respectului pentru textul în limitele căruia se pot manifesta personalitatea, originalitatea, stilul, aici ideea cu valoare de întemeiere teoretică rămîne aceea a funcției primordiale a cineastului-creator de interpret.

Călin Stănculescu

*) Camil Petrescu: „Comentarii și delimitări în teatru”, Editura „Emineescu”, București, 1983.

muzică

m

La începutul stagiunii cu numărul 102 a Operei Române din București, ne-am propus să urmărim două spectacole reprezentative nu numai datorită valorii artistice intrinseci, ci și din cauza efectivei ale unor monștri în fața cărora trebuie să avem pretențiile firești, ridicîndu-se în fața unui statut de necontestat: acela de „primă scenă lirică și coregrafică” a țării.

Am urmărit așadar Olandezul zburător de Richard Wagner, la pupitru fiind Cornel Trăilescu, în distribuție Adrian Ștefănescu, Lucia Becar, Ludovic Spiess, Veronica Gârba, Nicolae Bratu, Nicolae Urdăreanu. Asupra imenselor dificultăți de coordonare, realte scenice, adare autentică a personajelor, rezistentă vocală, dedicate de complexa partitură Wagneriană, nu mai este nevoie să insistăm aici. Fapt e că Olandezul zburător „rezistă” de multe stagiuni pe afișul Operei bucureștene și, am putea spune (personalizînd titlul acestei neperitoare capodopere), că „bine face” intrucit ar fi de neconcepțt o stagiune lirică avînd pretenții reale de calitate, fără titlurile acestui mare reformator al genului care a fost Richard Wagner. Am asistat la un spectacol ușor deasupra unei linii medii, în privința

Stagiunea lirică

calității. Inegalitățile interpretărilor vocal-solistice sint „de vină” și am mai putea adăuga unele nesincronizări ale corului, care deveniseră, la un moment dat, „periculoase”, ba gheta maestrului Cornel Trăilescu salvînd însă, cu siguranță și promptitudine, un început de derută. Ne îndagum aici cîteva sugestii și credem că ele se adaptează bine unei activități numărînd spectacole în fiecare zi. Așadar, de ce nu s-ar încerca alături de Richard Wagner, la pupitru fiind Cornel Trăilescu, în distribuție Adrian Ștefănescu, Lucia Becar, Ludovic Spiess, Veronica Gârba, Nicolae Bratu, Nicolae Urdăreanu. Asupra imenselor dificultăți de coordonare, realte scenice, adare autentică a personajelor, rezistentă vocală, dedicate de complexa partitură Wagneriană, nu mai este nevoie să insistăm aici. Fapt e că Olandezul zburător „rezistă” de multe stagiuni pe afișul Operei bucureștene și, am putea spune (personalizînd titlul acestei neperitoare capodopere), că „bine face” intrucit ar fi de neconcepțt o stagiune lirică avînd pretenții reale de calitate, fără titlurile acestui mare reformator al genului care a fost Richard Wagner. Am asistat la un spectacol ușor deasupra unei linii medii, în privința

REMEMBER

POETII, CIND ERAU TINERI... (V)

POETUL SI SOLDATUL — UN SINGUR DESTIN

Și totuși, un motto mai adecvat pentru a invoca amintirea personalității lui Nicolae Țăutu nu răscăie decât tot cuvintele lui Victor Hugo, cu care mi începeam prefața la editia antologică din opera sa poetică, apărută în urmă cu doi ani în colecția „Columna” a Editurii Militare, antologie intitulată „Cornul de aur”: „Doar nu eram poet, așa fi fost soldat!” — „J'aurais été soldat, si je n'étais poète”; Nicolae Țăutu, autorul liric ale cărui versuri, în imensa lor majoritate, le înmănușăm în ediția respectivă, notăm noi în amintirea prefață chiar la început, avea avantajul de a fi în egală măsură și poet și soldat, situație care a potențat inspirația și activitatea sa literară. Spunem literară, pentru că Nicolae Țăutu, deși prematur dispărut dintre noi, la 13 iunie 1972, când nu împlinise încă 53 de ani, este creatorul unei vaste și diverse opere, cuprinzând deopotrivă 23 cărți de poezie, un număr însemnat de piese de teatru și romane, culegeri de schițe și folioane satirice, volume de publicistică, o întinsă activitate gazetărească, în presa militară în primul rând.

„Era pentru Nicolae Țăutu — mă explic eu în cursivul acestei prefațe și o datorie sacrală să glorific lanțurile și jertfele tovarășilor săi de arme, ideea acestei prefațe stăruind în deosebită măsură în mintea mea.”

Pare paradoxală această subliniere, după cum lăsați am remarcat tot acolo, chiar dacă aparent nu avea nimic comun, militarist, în accepțiunea peiorativă a termenului.

Destinul scriitorului-soldat e dintre cele mai complexe, căci dacă în 1952 experimenta nemijlocită de ofiter combatant pe frontul antihitlerist se concretiza în placheta distinsă cu Premiul de Stat „Șinca de pe Tatra”, tematica respectivă avea să se împlinească în versuri memorabile abia în volumul „Cind au plecat cocorii” (1953), ori și mai durabil în ciclul „Jurnal de front”, apărut în antologia tipărită cu un an înaintea morții sale, în 1971, intitulată „Cintarea cîntărilor mele”. Este adevărat însă că tematica militară îl preocupă în permanență, mai ales în cadrul rubricii semnată „Soldat N. Țăutu” sau pur și simplu „Țăutu”, găzduită la început de „Glasul armatei” și după aceea de săptămânalul „În apărarea patriei”, serial de folioane și schițe umoristice.

Cu toate că debutul său literar, în presă (1938, în „Freamătul literar”) și în volum (1940, „Țăeri pentru apă vie”, cu prefața de Mircea Streinu) s-a produs pe cînd era încă elev al



Poetul-soldat Nicolae Țăutu, ajuns la gradul de colonel, deși ca poet conta demult drept general.

unor instituții de învățămînt militar, nici o cadentă nu trădează preocupările sale cotidiene. Ba, se poate senza chior o notă antimilitaristă, antifascistă în poezia „Execuție”, în care se spune printre altele:

La o parte, domnule prim-gardian,
au venit și plopii să asiste...
dați ordin sever, domnule căpitan,
să nu-si ascundă soldații ochii în batiste.

Gata... Alergați repede, domnule gardian,
I-a scăpat de după gratii sufletul de cărbune,
lar Pătra a căzut gramadă, ca pe maidan,
cu cămașa plină de căpșune...

Tirziu, prin ochelarii aburii, domnul grefer,
văzînd soarele atît de roșu, domnule răsărise,
tremura de spaîmă și în cefer
Pătru lîcea mai departe afise.

Cu toate acestea primul rînd care a pus stăpînire pe mine, ca și pe alții conțrari, la matura dispariție dintre noi a fost deopotrivă către Poet și Soldat:

Căzînd deodată-n plină ofensivă
Ca frați de arme, ce cumblîi ne-a fost,
Să nu-l mai știm în lupta decisivă
Plecat pe arma lui în avîmpost.

Din scris oprită mina, ce stingăce
În moarte-abia se odihnea înțîi
Ca un soldat în prima zi de pace
Lăsat la vatră, fără căpătîi.

Dar pagina de moarte întreruptă
Cu versurile-n lanț de trăgători,
Mai răsună de vîieutul de luptă
Ca un atac în liniștea din zori.

Cum îl evoc pe Nicolae Țăutu, în același timp și cel mai savuros autor de farse din zilele noastre, mulți colegi de breșă se așteaptă, ca unul care l-am cunoscut bine și l-am fost chiar purlas la unele din nosimele înfîmptări puse la lucru în această direcție, să mă avertizeze că acestea ele. Cu atît mai mult cu cit, spre a evita orice malicie, întorsătura satirico-umoristică a fost, în relațiile sale, dacă nu anulată, în orice caz mult estompată. Dar cum, între altele, m-am înscris în de alcătuirea celei mai reprezentative dintre antologiile sale poetice, sînt mai curînt tentat să invoc farsa care mi-au jucat-o versurile sale, multe dintre ele cu variante care trădau precu-parea autorului lor dacă nu pentru perfecțiune, în orice caz către împlinirea cea mai pregnantă a unei abordate, fată, de nîdă, ce mi s-a întîmplat cu poezia „Ad uxorem”, aparent una și aceeași, deși la colonațoare mi-am dat seama că era vorba de două scrieri complet diferite. Prima, „Ad uxorem” (I), cum le-am distins eu într-o ordine cronologică, e o notăie oarecum de album, în care țărîmul mării, înneadit de lam-bușe și cupole vii, pare aprins de ochii căpîri ai iubitei.

„Ad uxorem” (II) e o poezie grea de sens, în care poetul se adresează soției dincolo de moarte:

Dă-mi ochii tăi să mă scrii de ei,
mă leagă iar toamna cu funieii,
dă-mi pîrlul, nisip, să m-acopere bine,
vioara străînă răsună în mine.
Dă-mi singele tău, să-mi învîluie fata,
iară din mine își plămăuie ahea.
Dă-mi umbra ta, să mă răzăm de ea,
decît pămîntul, uitarea-măi grea.
Dă-mi zîmbetul tău, să nu mă mai doară,
cînd rupe din mine străina vioară...

Dă-mi mina ta, alunece în moarte,
incepe alt cîntec... nu-l știu mai departe.

Trebuie să recunoaștem că asemenea surprize, chiar cînd sînt dureroase, au în ființa noastră un ecou și mai profund și mai durabil în timp.

Nicolae Stoian

P.S. În paragraful din însemnarea anterioară despre Victor Turlure, care evocă apariția primei ediții din „Vioara roșie” în anul 1948, a se citi, în loc de Tudor Mușatescu, redactorul Editurii de Stat pentru Literatură și Artă, Vlad Mușatescu, spre a da nepotului ce-i nepotului,

O istorie în imagini a literaturii române contemporane

Văzută de Ion Cucu



Un prozator — D. Matală...

Un poet — Corneliu Sturzu...



Și un care de critici literari — Doina Uricariu, Mihail Coman, Paul Dugneanu și V. F. Mihăescu

SINCRONIZĂRI

Repere istoriografice: Iorga și Braudel

mai mult decît alte contribuții fundamentale, minus poate „Locul românesc în istoria universală” și ultimele volume de pînă în 1940, (cum ar fi „Hotare și națiuni” sau lecțiile asupra evoluției ideii de libertate în istorie), modernitatea gândirii istoriografice, manifestată practic, a lui Nicolae Iorga poate fi identificată din sintezele cuprinse în volumul apărut, nu demult, cu titlul „Opere economice” (Ed. Științifică și enciclopedică, 1984). Sint reeditate în acest volum „Negotii și meșteșugurile în trecut românesc” (din 1906), „Istoria comerțului la români” (1927), „Istoria comerțului românesc” (1937) și reprezintă diferite etape ale gândirii aplicate a lui Iorga, ajungîndu-se la o perspectivă pe care o putem considera drept precursoră a școlii istoriografice franceze de la „Annales”, anticipînd marea operă de istorie a lui Fernand Braudel.

Cu puține excepții, metoda istoriografică a lui Nicolae Iorga, pe care o putem denumi „integratoare”, ajunge la aplicații deosebit de ingenioase și la rezultate noi. Savantul studia fenomenele istorice drept fenomene de civilizație și fenomene de civilizație — în implicațiile lor culturale; e un cercetător de investigație, care ajunge la explicația creației prin factorii de natură cotidiană, cum ar fi negoi, industrie, agricultură, ocupații. E prima treaptă a culturalismului istoriografic, văzută de Nicolae Iorga mai bine decît alții încă de la 1906. Cotidianul creează structuri mentale, determinate de un complex de factori și sarcina istoricului e, printre altele, de a studia și re-leva efectele acestei determinări. Cînd se ocupă de „Negotii și meșteșugurile la români”, istoricul se ocupă și de vechea mîstărie și sculptura, legate de alte meserii sătești, orașenești, de nezot, bani și măsurii. Ca să stabilească o caracteristică a vechii arte românești, o „artă a încremîntării”, Nicolae Iorga dezvoltă o întregă ipoteză de circulație de bunuri și de valori între Bizanț și Țările Române; arta românilor ar fi o „artă a încremîntării”, de sorginte bizantină, altă vreme cît și cotidianul românesc respira în spațiul bizantin. Mai înțelegem că studia atenț evoluția meșteșugurilor autohtone (de la olărit, croit, prelucrarea fierului, țesut, etc.), de unde rezultă acele — cum le denumea Braudel — „lucruri de prisos și cele obșnuite”. Istoria ocupațiilor ajunge la

o istorie a obiectelor și apoi la o istorie a obiectelor estetice. Istoricul vădite, și prin aceste certotări, un principiu de creație, desemnînd ca autorizant prin asimilare ceea ce nu e de la început autohton; în meșteșugurile în-sușite de romani de la alții se constată, deci, un proces continuu de adaptare a frumosului și putem zice că, în materie de viață cotidiană istorică, reproducerea modelului duce la „topire” în formele locale.

Această dezvoltare cu baza în autohton nu trebuie considerată o teorie aprioristă, ci o rezultantă a unor principii deduse din istorie. „Istoria industriilor la români”, de exemplu, e întemeiată pe convingerea că „preceperea și obișnuința prefacerii materiilor prime în fabricate ori a unor fabricate în altele, de o valoare superioară n-au trebuit culesse din altă parte decît din comora îndătinată a însuși neamului nostru”. Totuși, istoricul vede — în istoria industriilor — straturii, care sînt straturi de civilizație fiind straturi de istorie obiectivă. Stratul realității comune tuturor noimilor, cuprinzînd trecerea de la ocupațiile istorice în meșteșuguri sătești, ca ocupație, apoi meșteșugurile pentru schimb, onorizate, instituționalizarea comerțului, legăturile orientale și occidentale. Istoricul studiază, după cum se vede, fenomenele românești ca fenomene de istorie regională, apoi continentală și, în sfîrșit, universală.

Cele mai „braudelene” cercetări ale lui Nicolae Iorga sînt încă cele două mari sinteze privitoare la istoria comerțului (una tratînd despre comerțul cu Orientul). Acum, N. Iorga încearcă a căuta în istorie alte legături „decît cele de pînă acum”, cu un rol însemnat în „mișcarea popoarelor” și „schimbarea frontierei”, importante fiind, în concepția lui, printre altele, comerțul, schimburile, drumurile nu doar comerciale. E o declarație de principii foarte braudeliană în altitudine și s-ar putea spune că Iorga a apăsut, în această direcție, o întregă ipoteză de circulație de bunuri și de valori între Bizanț și Țările Române; arta românilor ar fi o „artă a încremîntării”, de sorginte bizantină, altă vreme cît și cotidianul românesc respira în spațiul bizantin. Mai înțelegem că studia atenț evoluția meșteșugurilor autohtone (de la olărit, croit, prelucrarea fierului, țesut, etc.), de unde rezultă acele — cum le denumea Braudel — „lucruri de prisos și cele obșnuite”. Istoria ocupațiilor ajunge la o istorie a obiectelor și apoi la o istorie a obiectelor estetice. Istoricul vădite, și prin aceste certotări, un principiu de creație, desemnînd ca autorizant prin asimilare ceea ce nu e de la început autohton; în meșteșugurile în-sușite de romani de la alții se constată, deci, un proces continuu de adaptare a frumosului și putem zice că, în materie de viață cotidiană istorică, reproducerea modelului duce la „topire” în formele locale.

Constantin Petrescu

ÎN LOC DE CRONICA EDIȚIILOR

Alt Panait Istrati? (II)

nu există nici un caz Panait Istrati, nu există cazuri în istoria literaturii, în literatură în general: „părînd a explica totuși, acest cuvînt nu explică, de fapt, nimic și personalității lui Panait Istrati, în felul acestor sofistici, vrea autorul să desființeze demersul teoretic al lui Al. Oprea. Subtilizînd sensul termenilor, prezentînd simplificații problema: „Crearea de cazuri constituie un procedeu comod și limitator, o formă eficientă de marginalizare dară nu chiar de excludere a inconvenientului (...) Izolarea este, înă, prologul înlăturării”. Fraza lui Al. Oprea este umflată, răstălmăcită pînă dincolo de fire: ocupant fortuit al noii construcții, autorul declară că zidurile nu sînt ziduri, etc. Se insinuază chiar procedura administrativă a tribunalului, a copoilor siguranței — autorul cărții „Spre alt Istrati?” presupune o strategie întărită pentru marginalizarea și excluderea lui Panait Istrati din cîmpul atenției generale. Cartea eminentului istoriolog care a fost Al. Oprea este viz de față, prezentă în bibliotecile publice și particulare, atestînd pasușea pusă de autor în prezentarea și comentarea documentelor pentru a face accesibil drumul cititorului și cercetătorului spre miezul problemei. Marginalizare? O carte scrisă cu scopul relansării operei și personalității lui Panait Istrati, carte care a refectisid drumul ediției românești și al altor studii istratiene? Oponențu lui Al. Oprea vrea să ne îmbețe cu apă rece, cum se zice: „Cazurile sfîrșesc totdeauna prin a fi clasate. Clasate: adică îndeplinite. Inmormîntate, anihilate, vaporizate. În tăcere și uitare; în neîntîlnire. A fost doar un caz, este sinonim cu nu a fost nimic. Și totuși reîntră în normal”. Cu tirade retorice, cu sensuri semantice inventate ad hoc, nu poate fi anulată o cercetare, nici desființat un nume pentru a-l lua locul. Să-i prezicăm autorului cărții „Spre alt Istrati?”: nu cazul a fost clasat, ci dosarul cazului: piesele acestui dosar, strîns cu sudoare și alergărită, se află „la arhivă”, ca să ne exprimăm în limbajul de grețier, și pot fi oricînd cercetate a doua, a treia, a nu știu cîta oară — în cartea lui Al. Oprea ori în arhiva din care acesta a luat cartea — constituit. Să-i mai amintim că au fost elucidate doar piesele de dosar ce privesc relația Istrati — Europa, și nu de maniera „inmormîntării, vaporizării, etc.” — ci doar în coordonate istorice. Locul noului Istrati? Este cu totul ciudată: el consideră că o cercetare istorică ucide interesul pentru obiectul cercetat; preferă misterul, luptă pentru reînstaurarea misterului acolo unde s-a făcut lumină.

„Despărțirea” de Al. Oprea este violentă, adesea pamphletară, insinuantă. Improvizatul său urmas răsună însă puternic ancorat în modelul actual: același drum, refectiu cu privire în-torsă. Dacă Al. Oprea vorbește de Baldoșt, de conștientizarea lui Istrati, de familia dinșpre mamă a scriitorului — eoul său va exalta pînă la limitele absurdului originea paternă a lui Panait Istrati. Al. Oprea merge la foto lecturii întregii: ucidere peisajul de la vîrsarea Sireului în Dunăre: Incurile de sîcîi îi soteau ceva despre personalitatea lui Istrati. Autorul de azi alegă ceva mai departe, gîndind un „alt” Istrati în care subștă pelsat arid al Kefaloniei, insula de unde vine tatăl scriitorului, Lîngă Kefalonie se află Itaca lui Ulise — de aici, ne spune noul biograf, dorința de călătorie, de cunoaștere a lumii la Panait Istrati. Nu credeți? Dar iată,

avem dovada: însuși Ghiorghios Valsamis, tatăl scriitorului, a plecat în lumea largă chemat de dorul tainic al aventurii și s-a oprit undeva, la marginea pămîntului, în blata Brăilă românească. „Desigur, apelu la Ulise poate fi un lucru bine găsit într-o conexiune fără pretenții, de simple date ce se lasă poetizate; a face din aceasta un cal de bătaie pentru o carte întregă mi se pare absurd. Numele Valsamis este un străin în Brăila, un dezrădăcinat cu dorul de însuși în suflet, un înapoiat — și-i transmite fiului său sentimentul înstrăinării între români. Oricîr pîrea de incredibil, cîtim în „Spre alt Istrati?” asemenia afirmații: „Simindu-se el însuși străin, avînd, foarte probabil o dureroasă conștientă a propriei marginalități, Istrati se solidarizează aproape spontan cu cei pe care îi consideră frații săi — de suferință, de izolare, de năzuințe, de căutare”. (p. 121) Și încă: „În ochii mahalalei, desigur, fiul Joitei nu poate fi decît un nebul, un apucat, firește, se adaugă uneori, gîndindu-se o explicație la îndeplinire — falsă și idioată, dar la îndeplinire —, pentru că e bastard, mai mult, fiindcă are sînge străin, este o corură, un grecoțel, un cașanon...” (p. 118). Autorul se bazează pe „gura lumii” și presupune că în Brăila funcționa, în epocă, fată de o românească a făcut un copil cu un grec un model atît de meschin precum cel pe care și-l imaginează. Totdeauna căutarea originii etnice a unui scriitor se face cu delicatete, cu mare atenție pentru a nu-i jigni memoria. Autorul cărții „Spre alt Istrati?” (altul, adică, privind, se pare, originea lui etnică) rupe cu brutalitate conveniențele în-tre în uzul comun al cercetării istorico-literare și așează discuția pe baze inacceptabile. Istrati a fost considerat atîta timp scriitor francez de origine română; o aberație, o încadrare pe care el însuși a respins-o categoric declarînd că este român, scriitor român, Mihail Sadoveanu îi primeste de la început între scriitorii români pe acest „fiu al pămîntului românesc”, fată-făcut acum „scriitor grec în virtutea faptului că tatăl lui se simțea străin în Brăila, că din vechea familie Valsamis mai există și astăzi un proprietar de cinematograful în Atena (care doară acesta nu este, vine din Kefalonie, și este de acord a fi rudă de-a zecea sîpă cu autorul „Chirei Chiralina”). Autorul cărții „Spre alt Istrati?” a făcut un drum victorios în Kefalonie și ne aduce asemenea rezultate ale lui, de relație atît de vechi ale grecilor din Arhipelag cu orașele românești de pe malurile Dunării? Să-i spunem că Valsamis, tatăl lui Panait Istrati, nu se nutea simți străin la Brăila, că știa limba română, că vechea lui baluri si nuntii prin satele românești din jurul orașului — că, în fine, atît de mult lîngă dîmă Kefalonie lui înclă răsăm în România pînă la moarte (întîmplată tirziu, spre anul '30, după cum ne arată Al. Oprea — lucru asupra căruia noul „istoriolog” tace)? Pe ce se întemeiază, în opera lui Panait Istrati, cînd afirmă sentimentul de străin al acestuia între români? Pe ce se întemeiază? Nu-l interesează temelia unei demonstrații. Haos și mister s'a iasă, indiferent cum!

Două lucruri par a-l deranja, totuși, pe autorul cărții „Spre alt Istrati?” în „demonstrații” sa: originea românească a mamei scriitorului, Joita, legătura ei strînsă cu oamenii și cu locurile — și iubirea nefirească, pînă la divinizare, pe care i-a purtat-o fiul toată viața. Un mic

artificiu, însă, și totul se rezolvă. Autorul constată că înă de mort există în familia Joitei tendința unor căsătorii cu străini: „Antonica, o soră mai mică a Joitei, a conviețuit și ea cu un grec, prieten sau cunoștință cu Valsamis, tot la Brăila și tot nelegitim (...) Dorința de schimbare a condiției sociale pare a fi cîtă aproape generată în familia Istrati...” (p. 36). Proba decisivă a filozofismului mamei lui Istrati o dă, însă, recentului biograf chiar numele ei: „Joita este forma populară românească pentru „Zoe”, „viață”, substantiv transformat în nume de persoană pentru substituirea biblicului Eva în traducerea neosească a Vechiului Testament” (p. 39). În uite, frate, cum se „transformă” substantivul pentru a „substitui” nume proprii! Cîtim în grădă, neavizat, o enciclopedie onomastică, biograful lui Istrati ajunge a deriva „Joita” de la „Zoe”, chiar împotriva autorului acelei enciclopedii, care nu face decît un excurs cultural în problema! Cîtud mi se pare că autorul cărții „Spre alt Istrati?” citează chiar o impresie a lui Istrati: din copilărie: „În viața mea de scolar numai Joia era mai frumoasă decît dumnică...”, și nu observă că fiul este atît de prins de semnificația numelui mamei încît o transferă asupra zilei din săptămîna corespunzătoare. (Pentru cine este curios să afle, ziua de nastere a Joitei, după acte, cade într-o duminică; mai mult ca sigur, însă, duminică este data înregistrării nasterii). A propos: în preț de celui de-a doilea lucru ce ar fi trebuit să-i oprească oponențului lui Al. Oprea pornirea de a duce atît de departe fantezia, și anume în privința iubirii de mamă a lui Panait Istrati, ce să spunem? Hirtia nu ne îngăduie a cita și nici a comenta — pîrărilor lui despre Joita Istrati... Să ne menținem în limitele limbii și să observăm că nu numai limba română îl sună anapoda biografului lui Istrati (în alt loc mai zice despre tinărul „înstrăinat” din Brăila că era „gîtos”, p. 116, evînd în vedere, desigur, expresia arcaică „a face gît”, termenul nu sună, însă, românesc, cu toată bunăvoința pe care am avea-o fată de cineva ce cochetază cu expresii românești: est modus in rebus!) — dar nici limbajul științific internațional. Vîrînd să-l compare, de pildă, pe Panait Istrati cu André Malraux, el spune despre acesta din urmă: „și el un metec — tată flamand, mamă italiană — și el un autodidact, un vagon, un aventurier”. Vagabond, autodidact, aventurier — fie, dar de ce „metec”? Din context (tată flamand, mamă italiană) reiese că „artă a încremîntării”, Nicolae Iorga dezvoltă o întregă ipoteză de circulație de bunuri și de valori între Bizanț și Țările Române; arta românilor ar fi o „artă a încremîntării”, de sorginte bizantină, altă vreme cît și cotidianul românesc respira în spațiul bizantin. Mai înțelegem că studia atenț evoluția meșteșugurilor autohtone (de la olărit, croit, prelucrarea fierului, țesut, etc.), de unde rezultă acele — cum le denumea Braudel — „lucruri de prisos și cele obșnuite”. Istoria ocupațiilor ajunge la

Nu știm dacă lucrarea „Spre alt Istrati”, prima încercare românească insistînd de a face din autorul „Chirei Chiralina” un străin de spiritul, limba, civilizația românească — merita atenția pe care l-am acordat-o. Într-o ordine firească a lucrurilor — id este: științific — procedeu ar trebui dezavut public: nu denigrîndu-l pe Al. Oprea și pe Panait Istrati se poate demonstra apartenența acestuia din urmă la „altă” cultură; autorul, în fond, este liber să-și aleagă alte procedee, indiferent care, dar să nu lezeze sentimentele celor care țîn la scriitorul român Panait Istrati.

Nicolae Georgescu

Mircea Iorgulescu, „Spre alt Istrati”, Editura Minerva, 1986 (Lector Z. Ornea)

„Un reazim al naționalității”

Urmare din pag. 1

vaniel cu Tara să se formeze în 1924 și 1928 noi secțiuni.

Realizările științifice ale secțiunilor Aștrei răspundeau imperativelor majore ale culturii românești. Era de altfel reflexiv, în planul culturii, a angajării societății noastre pe drumul modernizării.

În domeniul dezvoltării învățămîntului în limba românească, Astra a avut de înfruntat politica ostilă dusă de guvernanti, aceasta căpătînd, după proclamarea dualismului austro-ungar (1867), forme tot mai violente. Preocupările Asociațiunii au mers de la înființarea de școli, cursuri de alfabetizare, scrierea financiară a elevilor și studenților dotati pînă la crearea unei Academii de drept. La Sibiu a fost înființată (1888—1887) prima școală de fete cu internat, școală care a avut un urias ecou în viața românilor transilvăneni. Din fondurile Aștrei au fost scrijnite școlile românești din Blaj, Gherla, Cîmpeni, Beclean, Șomcuta

etc. În 233 de comune a organizat cursuri de alfabetizare unde au deprins citit și scriul în limba română peste 15.000 de oameni, majoritatea țărani. În 1908 se hotărîse elaborarea unui abecedar pentru a cărui premiere se alcătuia un fond. Asemenea fonduri au existat și pentru premiere manualelor școlare și a altor cărți (în 1882 poezie lui Andrei Mureșianu).

Astra rămîne, de asemenea, în istoria culturii naționale cu merite deosebite în scrijnirea și dezvoltarea activității de tipărire a cărții științifice și beletristice (pentru toate nivelele), a revistelor și ziarelor.

Această prolifică activitate publicistică va avea Astra și în domeniul revistelor cultural-științifice chemate a contribui la propagarea cunoștințelor din toate domeniile științelor în rîndurile celor mai diverse categorii populare. În 1868 apare din inițiativa și sub conducerea lui C. Barițiu revista „Transilvania” (1868—1881, Brașov și 1881—1945, Sibiu). Revista va urmări să publice „tracate care să împărtășească rezultatul științelor și cu deosebire al

științelor privitoare la prosperitatea materială a poporului român”. În continuare, articolul-program din primul număr al revistei sublinia ideea că acest lucru îl va face „într-un stil și limbaj cit și se poate mai popular și anume menținîndu-se în limitele de înțelegere ale poporului”. În colanțele revistei vor apărea pe lîngă dizertațiile prezentate în cadrul adunărilor generale anuale și studii de istorie literară, limbă, folclor, etnografie, teatru etc. Conducerea revistei urmărea elaborarea unei „Litere” care să fie mai mare însemnată pentru cultura națională. „Transilvania” va avea contribuții și în direcția răspîndirii cunoștințelor științifice în rîndurile poporului publicînd articole cu tematică din medicină, igienă, medicină veterinară etc. Apoi, O. Goza fondează din însărcinarea Aștrei, în 1907, la Sibiu, revista „Tara noastră”, publicație cultural-literară cu obiectivul tipăririi de scrieri inspirate din viața și preocupările culturale ale țărînimii.

Astra are meritul de a fi inițiat și publicat prima enciclopedie românească, eveniment cultural și politic de cea mai mare însemnată; prin această realizare se pune în evidență maturitatea culturii românești de pe ambele versante ale Carpaților.

Impotriva neantului

Viezozii nostri au stiut intotdeauna sa-si apere, cu armatele lor de tărani, fruntariile atacate de neamuri crotitoare...



ca oamenii politici responsabili, acum, in ceasul din urma, sa-si intinda mainile, sa convinga ca numai oprind catabolismul nuclear...

Radu Cărneci

O mie trei sute patruzeci de zile și nopți

O mie trei sute patruzeci de zile și nopți - adică atât cât a durat de celealtă parte a planetei, în Pacific, epopeea...

gător și învinși, cu fidelitate și trădare, în care aripa lui Hachiman, zeul războiului, umbrește...

Brîndușa Steicu

* Florin Vasiliu: „De la Pearl Harbour la Hiroshima”, Editura „Dacia”, 1986.

Oda bunei voine

Dac-ar fi bunăvoiaști azi ar înflori planeta și-ar face apocalipsul exerciții cu floarea...

sabia care desparte văzul lumii de lumină fiecare să-nțeleagă că i-e lumii-ntręi dator și răspunde fiecare pentru viața tuturor...

Ion Nicolescu

UN POET - O LUMINE

Gunnar Bierling

In toată opera sa, finlandezul Gunnar Bierling (1887-1960) vadește un cult deosebit pentru simțul romantic...

ricieva obținută prin efort și mistuire, iar meditațiile erotice se constituie într-o îmbinare de emoție și luciditate.

Zi de iulie

Zi de iulie, roze și lasomie, Vazduhul e plin de mireasmelor lor, Izar e stau pe stinca la marginea mării...

Din nou m-a cuprins nelinistea. Nu mai tremurâ, miinile mele. Preț-e în înecă, inima mea! Chiar dacă se usucă iarba, Chiar dacă singele mi se răcește, Atunci cind cel drag A plecat pentru todeauna, Iar tu îi iubesti, În fața înfrâii clarvăzătoare, Treacul devine miraj Si nu se șterge niciodată.

Mă înțeleg

Mă înțeleg perfect. Ochiul mei, creierul și inima, Așa cum sint le înțeleg. Mă înțeleg pînă la ultima fibră Si cind arunc veșmintul artificial, Cind ajung la strunele nervilor Si la pielea mea adevărată, Atunci, Sătem ca într-o catedrală, Răsărâ peste lume Un imn al veșniciei.

Prezentare și traducere de Stelian Gruiu

Era toamnă

Era toamnă O dimineață rece și clară. Noi mergeam pe drumurile ei. Mergeam tinindu-ne de mină, Mergeam amindoi către soare.

Era toamnă

Era toamnă O dimineață rece și clară. Pe drumurile toamnei noi Mergeam împreună. Era toamnă Si era dimineată.

In ale Nordului istorii Lebede mari vezi ondulind - Femei cu gitul alb - splendori Pe Rhin, inot, la mal cîntind.

Sau atîrnînd veșmintul pur De-o ramură -, penajul lor - lîndu-și trupul mai alb nor Ca neoua pufului usor.

Ci printr-ele este una La noi din cînd in cînd coboară, Albă precum noaptea lună Rce-i peste ghetari hoinară.

Și îmbîndi vederea beată De proșpețimea-i boreală, Regal de carne prea curată E albul ei sîcef de gală.

Bulgăre de zăpădă-i sinul, Și albe camelii lupînd Și cochii albe satulul La lupte mari provîcînd.

In aste albe bălăii Flori și satinuri sint invinse, Marmură albă, cămuri pale

THÉOPHILE GAUTIER Simfonie în alb major

De lupte nu vor a mai ști Si cad de gelozie prinse.

Umăru-i Paros lător Și ca într-o noapte palară Pe albu-nvăzută, usor, O fină chiciură coboară.

Din ce măduvă de trestie Din ce zăpădă virgină, Zămislită din ce ostie Fu pielea-i albă și divină?

Picuri lautu-s-au de lapte Iernaticie de-azur cupolă, A mării albă spumă-n noaptea, A crinului de-argint corolă;

Marmură albă, cămuri pale

Pe unde zeii tot petrec, Argintul mat, lăptoase-opale Prin care luminile trec;

Ivorul und' găsește-aipe Albi precum sunt niște fluturi Pe virf de note să-nfirpe Tremurătoare-i săruturi;

Hermina nephrîntă, Flori pentru-ai ocroti, - O albă blană și sortită Umeri și herbură a feri;

Viul argint cu flori fantastice Vitraliile-mpodobind

Și alba apă-n jerbe caste Ondinei plinsu-ncremenind,

Arbust ce se-ncoavele-n mai, Subt albe flori de promoroacă; Palei melancolii un strai De alabastru să petreacă;

Si albul puf al porumbitei Pe-al vîlei coperișî ningind, Si picătura stăclăciei În grota neagră alb plîngînd.

De la Norvegi și Groenlandzi Cu Seraphita se întoamă? Madonă-a marilor zăpezi, Alb un sfînx sculptat de iarnă;

Ca-n avalanșă se afundă Lăptele-alb vîroid s-oscundă Tainele-i albe și-nghetează?

Subt gheața unde calm hodînd, Oh! inima i-o va topi! Oh! roza pată mai senină Acest prea alb va domoli.

Tălmăcire de Pan Izverna

REVISTA STRĂINĂ

FABIO LUKAS a fost ales de curînd pentru un nou mandat în fruntea Uniunii Scriitorilor din Brazilia. Este autor al numeroase volume și articole de critică literară...

„Originalitatea literaturii braziliene - este de pămînt, criticul în comparație cu literatura Americii Latine scrisă în spaniolă izvorăște...

SUB TITLUL „Poetul, adică o stare a spiritului”, revista varșoviană „Polityka” a publicat un interviu cu poetul sovietic Robert Rojdestvenski...

IN „VISUL UNEI NOPTI DE IARNĂ” Shakespeare a situat Bohemia la tărîmul mării - cum este posibil acest lucru? S-au întrebat și se mai întreabă unii...

DECEAMĂDĂ DISPUTA ESTE DESCHISĂ ÎN PAGINILE presei culturale din Cehoslovacia. Discuțiile inițiate au pornit de la un articol al lui Josef...

SE PARE că în Spania constituie obsesia scriitorilor liberici din toate generațiile, prozatorii, poeții și dramaturgii...

ROMANUL „San Camillo 36” a fost tradus în limba germană, iar acum urmează să apară în Statele Unite. „Este foarte pretentios din punctul de vedere al limbii, la fel ca „Stupul”, pentru că folosește limba vorbită în Spania, ceea ce reprezintă un obstacol deosebit pentru traducător...

Ferestre către lumea arabă

Prezența a trei elemente definitorii pentru identitatea unui popor - limba, cultura și civilizație - în titlul unei lucrări? De mică întindere ca volum...

Omul a fost dintotdeauna fascinat de pătrunderea în intimitatea spiritualității semenilor lui, cu atât mai mult atunci cînd acestia se dovedeau a fi exponenți ai unei individualități culturale puternice și bine conturate...

Prezentarea raportului deosebit de complex dintre limba arabă și civilizația arabă se constituie într-o adevărată pledoarie avînd multiple obiecte: relevarea, în primul rînd, a unui fapt de cultură în toate determinările sale fundamentale...

toate dimensiunile sale, - care, după ce a fost un focar de creație și îmbogățire a spiritualității omenirii, în prezent, este angrenată într-un deosebit de complex proces de revigorare și redefinire a identității sale autentice.

Doru Giugaru-Costea „Limba și cultură în civilizația arabă”, Editura Științifică și Enciclopedică, 1986



Desen de Ilie Florin

SPORT

A fi mediocru e o potlogărie

Întreîndu-mă din Bucegi, puțin obosit, puțin nevrîdnic, n-am putut să nu mă duc în cad în gura lăcomiei și să nu mă duc la fotbalul din toate timpurile...

fii veseli. Mi-a trecut (din fericire? din nefericire?). E o prostie gozonată să fiu înădătorul cu cei ce mințesc, cu gîndul său cu fapta, obrazul vestine tinăr al fotbalului. Acestul joc de o frumusețe de neîmbimbizi și dau și stătește doar vreo cinci, sase echipe. Restul, dumnezeu cu mila. Cînd, sase formații se bat pentru glorie și onoare sportive, atelea urlă de bucurie cînd ciușpe se îndeva un punct. Uitați-vă, Buzăul nu mai are nici un cîine în stare să prîndă un amărît de iepure. Iu! se scufundă sub Faring, Chimia călărește pe coada mături, Rapidul face vrăjii negre sub pragul propriei colibe, Moreniu încrează zilnic o mie de pași îndărăt spre divizia B, Galații măsoară Dumărea cu ciurul etc...

Fotbalul e o laudă adusă timpului și tinereții fără de moarte. A-1 sluiji după legile mindicri e o chestiune de demnitate. Să nu ucidem ceea ce iubim. Eu, cînd asist la un meci frumos, mă simt ca vechii negustori ruși care, grași ca nișterii, ieșeau goi din baia de aburi și se tăvăleau în troienii de zăpădă, năclăjiți de sănătate.

Fănuș Neagu

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Redactor șef: Nicolae Dan Frunteletă, Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)



REDACȚIA: București, Piața Școlii nr. 1, tel. 17 32 09 ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei nr. 115, tel. 50 74 95 Tiparul executat la: COMBINATUL POLIGRAFIC CASA ȘCINTEII